

MORICOVA POEMA

Mali Moric u korpi za drva

Moric je išao sa svojim dedom u isti razred —
to je bilo kad su učili prvi razred polgarije,
koji ni Moric ni moj deda nisu završili;
deda je nasledio od oca birt i kasapnicu,
pa je postao birtaš i kasapin bez škole i šegrtovanja,
a Morica je mati njegova izvadila iz škole kad mu je otac umro,
pa ga je za špenglerskog šegrta dala;
naravno nije bilo dobro što je Moricov otac umro,
ali je bolje bilo što ga je mati izvadila iz polgarije,
jer Moric već nije znao kako će se sve to sa školom svršiti;
nisu mu predmeti teški bili, račun, pamćenje, zemljopis,
imao je Moricka dosta pameti u maloj svojoj glavi,
ali ono što je profesor prirodopisa radio s njim,
gospodin Jovanović Pera, plemeniti od Falvalaka,
to prosto više nije imalo smisla — mislio je i moj deda —
gospodin profesor Jovanović je bio malen čovek,
ali je svoj mali rast nadoknađivao svojom snagom,
i kad je ugelado Morica kako drhturi u poslednjoj klupi,
skriven iza leđa svojih plećatih školskih drugova,
gospodin profesor se osmehnuo u brk, zgodna živa,
jedan mali Čivutin sa nosom do zuba,
i to tako malen da ga gospodin profesor jednom rukom digne,
i drugom ga dohvati i u korpu za drva ga baci,
prosto tako, od milošte, i od snage svoje razdragan,
gospodin profesor od snage, a ne Moricka,
kroz vazduh protura Morica ko švarckinstler,

hita se njime sa mišice na mišicu svoju atletsku,
pred zadivljenim prvoškolcima razjapljenih usta.
Nije valjda bio rdav čovek gospodin profesor, nije,
samo prosto nije znao šta će sa snagom svojom golemom,
pa se hitao Moricom kroz razred;
a da bi mu Moric za svaku priliku pri ruci bio,
on ga je plemenito za asistenta odredio svoga,
pa bi ga dograbio pod svoje pazuhu kad bi pošli zajedno
u prirodopisni kabinet po kostur čovečji pravi,
ili u fizikalni kabinet za mašinu od elektrike;
taj kostur je bio služitelja nekog školskog, pričalo se,
koji je iz ljubavi prema nauci zaveštao kostur svoj školi —
pa bi gospodin profesor stavio Morica kosturu na vrat,
i jednom rukom dizao je s kosturom zajedno Moricku,
te je tako učio očiglednom nastavom jestastvenicu nauku,
pa bi onda hitro razdvojio kostur služiteljev od Morica,
a Moric bi, kao iz puške, odleteo u korpu za drva kraj peći,
i kostur se na to kezio zajedno sa razredom prvim —
bio je vrlo vešt i jak čovek naš profesor prvog razreda;
a kad bi doneo sa Moricom prestrašenim u razred mašinu
koja pravi elektriku sa koturom kaučuka i zečjim repom,
onda bi prvo Moric imao da stane na porculansku klupicu,
a gospodin profesor bi lično okretao ručicu na aparatu,
i Moric se sa rukunicama aparata u rukama tresao od struje
i od užasa mucao vriskajući reči bez veze uz razredni smeh,
a gde god bi ga gospodin profesor dotakao varnice su iskakale,
a kosa se Moricu dizala naelektrisana pod profesorovom rukom,
i gospodin profesor samo pojačava struju i Moric se trese,
pa ga na to gospodin profesor vešto cakne nogom straga,
i uz varnicu ogromnu Moric opet leti u korpu za drva;
nije nikada tukao profesor Morica, jer ga je, valjda, voleo,
sem jedanput kad je iz korpe za drva Moric progovorio:
I Samek je Jevrej, zašto njega ne dirate, i on ima dug nos,
i njegov je tata živ, i on vam je bliži, u prvoj klupi . . .
Tada je poletela profesorova ruka kao repatica na Morica,
ali ga je samo okrnula i razbila mu nos, kap-dve krvi samo,
Razred je zanemeo jer je svako dete znalo ko je Samek —
njegov tata je advokat i svaki dan posle ručka
igra sa gospodinom profesorom u Kasini farbbla na novce,
i svi pričaju da Samekov tata gubi na kartama često,

a mali Samek sedi mirno u prvoj klupi i ne boji se elektrike; a Moricov tata — kad je bio živ — bio je siromah šuster-krpa; nije to, naravno, za Jevrejina zanimanje, al', eto, desilo se, a šusterova kecelja ne može da zaštiti sinčića Jevrejina od profesorovog humorističkog školskog pogroma, a Samek može; i zato kad je umro Moricu tata, siromah Moric, kaže moj deda, odahnuo je dečak, nije morao više u školu, šegrt je postao, mati ga dala za špenglera, opet zanimanje što nije za Jevreje; gospodinu profesoru je bilo izistinski žao što Moric odlazi, pa je ubeđivao od srca udovicu šusterovu da ne vadi sina, jer nauka čoveku mnogo pomoći može, i sirotom, i Jevrejину, i bilo mu je posle prazno na časovima jestastvenice — niko nije bio više tako mršav i mali da može jednim mahom da se baci ceo u korpu za drva, i da je Jevrejin.